

Súd: Krajský súd Bratislava
Spisová značka: 9Co/49/2020
Identifikačné číslo súdneho spisu: 1214225233
Dátum vydania rozhodnutia: 26. 05. 2022
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Magdaléna Floreková
ECLI: ECLI:SK:KSBA:2022:1214225233.1

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Bratislave v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Magdalény Florekovej a členov senátu JUDr. Romana Huszára a JUDr. Zuzany Posluchovej v právnej veci žalobcu: V. N., I.. XX.X.XXXX, Z. Y. X, Z., zastúpený JUDr. Andrejom Garom, advokátom, Štefánikova 14, Bratislava, proti žalovanému: Ladislav Gavroň, s miestom podnikania Šaštín - Stráže, IČO: 402 02 721, zastúpený JUDr. Editou Lehocou, advokátkou, Štúrova 1267, Šaštín - Stráže, za účasti intervenienta na strane žalovaného: KOOOPERATÍVA poisťovňa, a.s., Vienna Insurance Group, Štefanovičova 4, Bratislava, IČO: 00 585 441, o zaplatenie 5.603 € s príslušenstvom, na odvolanie žalobcu proti rozsudku Okresného súdu Bratislava II zo dňa 8. 10. 2019 č.k. 15C/291/2014 - 502, takto

rozhodol:

Odvolací súd napadnutý rozsudok súdu prvej inštancie vo veci zmeňuje tak, že žalovaný je povinný zaplatiť žalobcovi 5.543 € spolu s úrokom z omeškania 8,05 % ročne zo sumy 5.000 € od 5. 11. 2014 do zaplatenia a úrokom z omeškania 8,05 % ročne zo sumy 543 € od 29. 10. 2014 do zaplatenia a demontovať a prevziať si materiál použitý na zhotovenie diela, do troch dní od právoplatnosti rozsudku, oproti povinnosti žalobcu strpieť demontáž a prevzatie diela žalovaným na nevyhnutne potrebný čas.

Žalobca má voči žalovanému nárok na náhradu trov prvoinštančného aj odvolacieho konania v rozsahu 100 %.

odôvodnenie:

1/ Napadnutým rozsudkom súd prvej inštancie zamietol žalobu žalobcu, ktorou sa voči žalovanému domáhal zaplatenia istiny vo výške 5.543 € s príslušenstvom (po čiastočnom späťvzati sumy 60 € z pôvodne žalovanej istiny 5.603 € s prísl.) a náhrady trov konania. V odôvodnení súd prvej inštancie uviedol, že strany uzatvorili dňa 11.5.2011 Zmluvu o dielo podľa § 536 a nasl. Obch. zák., na základe ktorej sa žalovaný ako zhotoviteľ zaviazal za dojednanú cenu 5 000 € (č. VI zmluvy) vykonať pre žalobcu ako objednávateľa dielo podľa čl. II bod 1 zmluvy a žalovaný ako objednávateľ sa zaviazal dokončené dielo prevziať a za dielo zaplatiť zhotoviteľovi dojednanú cenu 5 000 €. Podľa čl. II zmluvy bol zhotoviteľ (žalovaný) povinný vykonať pre objednávateľa (žalobcu) nasledovné práce: a) demontáž pôvodného komína a otvoreného krbu, dodávka a montáž nového komína b) dodávku krbovej vložky, c) dodávka materiálu na krbovú obstavbu, teplovzdušné rozvody a povrchovú úpravu (okrem keramických kachlíc) d) montáž kompletného teplovzdušného krbu, vrátane povrchovej úpravy a lepenia keramických kachlíc. Podľa čl. III bod 2 zmluvy o dielo zhotoviteľ sa zaviazal predmetné dielo zrealizovať podľa platných technických a bezpečnostných noriem pre stavbu komínov a teplovzdušných krbov a pri dodržiavaní pokynov obsiahnutých v preberacom protokole zaručuje bezpečnú prevádzku komína. Podľa čl. VII bod 1 zmluvy o dielo záručná doba na dielo podľa tejto zmluvy je 3 roky a začína plynúť dňom podpisu odovzdávacieho protokolu. Záruka na nakupované diely je v dĺžke udávanej výrobcom. Podľa čl. VII bod 2 zmluvy o dielo si strany dohodli, že zhotoviteľ nezodpovedá za vady spôsobené nesprávnym

používaním predmetu tejto zmluvy alebo poškodením predmetu zmluvy objednávateľom. Podľa č. VII bod 3 zmluvy o dielo vady zistené a reklamované v záručnej dobe sa zhotoviteľ zaviazal odstrániť v lehote 7 dní od ich písomného oznámenia objednávateľom. Podľa č. IX bod 1 zmluvy o dielo otázky neupravené touto zmluvou sa riadia príslušnými ustanoveniami Obchodného zákonníka, prípadne ďalšími právnymi predpismi. Z dokladu o prevzatí zálohy zo dňa 11.05.2011 a následných príjmových pokladničných dokladov zo dňa 16.06.2011 a 18.11.2011 vyplýva, že žalobca žalovanému zaplatil cenu diela v dohodnutej sume 5 000 €. Z Preberacieho protokolu Cechu kachliarov Slovenska súd zistil, že zhotoviteľ Y. Q. vyhlasuje a potvrdzuje, že dielo kachľová pec/kozub/ zhotovená zhotoviteľom pre objednávateľa V. N. podľa zmluvy o dielo uzavretej dňa 18.11.2011 bolo zhotovené na mieste realizácie B. X. Podľa bodu 7: Termín plynutia záručnej doby: 18.11.2011. Podľa bodu 10. sa zákazník (žalobca) zaviazal prípadné reklamácie uplatňovať písomne spolu s popisom a fotografiou. Z reklamácie žalobcu adresovanej žalovanému zo dňa 30.05.2014 súd zistil, že žalobca v zmysle zmluvy o dielo a preberacieho protokolu zo dňa 18.11.2011 si uplatňuje reklamáciu osadenia krbovej vložky a žiada žalovaného o neodkladné odstránenie závady - samovoľného posunutia krbovej vložky. Z reklamácie žalobcu adresovanej žalovanému zo dňa 24.06.2014 súd zistil, že žalobca týmto písomným podaním uvádza, že žalovaný dňa 31.05.2014 urobil osobnú obhliadku krbu, ktorý však neopravil a prevádzku krbu žalobca považuje za nebezpečnú. Vyzval týmto žalovaného o písomné vyrozumenie o spôsobe a termíne odstránenia chýb a nedostatkov na ním realizovanom diele. Reklamáciu si žalovaný na pošte neprevzal a táto zásielka bola žalobcovi poštou vrátená dňa 15.07.2014 a 30.07.2014. Z listu žalobcu označeného ako Odstúpenie od zmluvy adresovaného žalovanému zo dňa 21.10.2014 vyplýva, že listom zo dňa 21.10.2014 žalobca oznamuje žalovanému, že vzhľadom na skutočnosť, že doposiaľ reklamované vady diela žalovaný neodstránil a ani žiadnym spôsobom jeho reklamáciu nevybavil, žalobca odstupuje od ich zmluvy o dielo, uzatvorenej dňa 11.05.2011 s tým, že žalovaného vyzýva, aby v lehote 7 dní od doručenia odstúpenia od zmluvy pristúpil k odstráneniu ním zhotoveného diela a aby v rovnakej lehote vrátil žalobcovi vyplatenú cenu diela v celkovej sume 5 000€. Odstúpenie od zmluvy bolo žalovanému doručené dňa 28.10.2014.

2/ Z Odborného posudku - znalecký úkon na teplovzdušný krb č. 2014/22/3, ktorý vypracoval Cech kachliarov a krbárov Slovenskej republiky, zastúpený V. Z., IČO: 307 95 664, s miestom podnikania W. U.. Č.. X, XXX XX Z. súd prvej inštancie zistil, že podľa záveru: „Hlavným dôvodom celej tejto situácie je upadnutie/pohnutie krbovej vložky, a jej tlak na celý korpus krbovej obostavby. Nedá sa jednoznačne dokázať, že či uvedená krbová vložka sa začala hýbať nesprávnym osadením, či zlým podložením mramorového obkladu, alebo silnejším kúrením v krbe, alebo našponovaním dymovodnej rúry do komína, kde pri teplote môže dokonca aj táto rúra zatlačiť rozpínaním na túto krbovú vložku. Keby zákazník ale aj silnejšie zakúril v krbe, čo by vložka pri teplote viac pracovala, toto nemá byť dôvodom, aby chyba bola určená, že na vine je zákazník, že vložku prekúril. Podstata je v tom, že krbová vložka nebola dobre osadená, uvedené kúsky dlažby ako podstavec pod krbovú vložku, ktorá môže vážiť 150 až 200 kg považujú za slabé, malé na plochu a tým i nevhodné. Staviteľ musí rátať aj s tou situáciou, že vo vložke sa môže prekúriť, a tým vložka môže viac pracovať, ako každý iný materiál, kde sa kúri. Čiže vložka musí byť od začiatku osadená dobre, až k tejto situácii/upadnutie krbovej vložky nedôjde ani pri silnejšom prekúrení. Tým, že krbová vložka upadla a sa hýbe, už sa uvoľnil aj dymovod, praskajú steny krbu, tento technický stav považujú za nevhodný, čiže uvedený krb doporučujú opraviť. V závere sú uvedené doporučenia na vykonanie opravy krbu.“

3/ Z potvrdenia o vykonaní a preskúšaní komína č. 108/2011 súd prvej inštancie zistil, že dňa 17.11.2011 revízny technik komínov X. B. (číslo osvedčenia o odbornej spôsobilosti - XXX/XXXX) posudzoval podľa ust. § 3a zákona č. 161/1998 Z.z. komín a dymovod v rodinnom dome č. X B. s tým, že zistil že sú tieto bez závad a sú vyhovujúce z hľadiska bezpečnej a spoľahlivej prevádzky. Z potvrdenia o vykonaní a preskúšaní komína č. 74/2014 súd zistil, že dňa 07.10.2014 si dal žalobca posúdiť u revízneho technika komínov W. Š. (číslo osvedčenia o odbornej spôsobilosti - XXX/XXXX) podľa ust. § 3a zákona č. 161/1998 Z.z. komín a dymovod v rodinnom dome č. X B. s tým, či sú tieto vyhovujúce z hľadiska bezpečnej a spoľahlivej prevádzky, kde bolo zistené, že predmetný komín a dymovod "nevyhovuje vyhl. 401/2007 Z.z., chyba komínový štítok, komín je postavený bez pevného základu, v päte komína bez kondenzačnej misky, dopojenie dymovodu nevhodným spôsobom, komín je bez zadného odvetrania. Spotrebič nemá zabezpečený dostatočný prívod vzduchu na spaľovanie".

4/ Po právnej stránke súd prvej inštancie vec posúdil podľa ust. § 262 ods. 1, ods. 2 Obch. zák., ďalej § 52 ods. 1, ods. 2, ods. 3, ods. 4, § 457, § 488, § 489, § 633 ods. 1, § 642 ods. 2 Obč. zák., ďalej podľa ust. § 2 písm. a/, § 3 ods. 5, § 18 ods. 4 zák. č. 250/2007 Z.z. o ochrane spotrebiteľa.

5/ Z obsahu podanej žaloby vyplynulo, že predmetom konania je nárok žalobcu proti žalovanému vyplývajúci zo Zmluvy o dielo uzatvorenej medzi žalobcom ako fyzickou osobou a žalovaným ako právnickou osobou, má tak charakter spotrebiteľského právneho vzťahu napriek tomu, že zmluva o dielo zo dňa 11.05.2011 bola uzatvorená podľa Obchodného zákonníka, nakoľko spotrebiteľskou zmluvou je každá zmluva bez ohľadu na právnu formu. Žalovaný ako zhotoviteľ pri uzatváraní zmluvy vystupoval v pozícii dodávateľa, konajúceho v rámci predmetu svojej obchodnej alebo inej podnikateľskej činnosti a žalobca - fyzická osoba ako objednávateľ. Na základe takto zisteného skutkového stavu posúdil súd zmluvný vzťah strán ako spotrebiteľskú zmluvu, na ktorú sa vzťahujú vyššie citované ustanovenia Občianskeho zákonníka.

6/ Súd mal z vykonaného dokazovania za preukázané, že strany medzi sebou písomne uzatvorili dňa 11.05.2011 Zmluvu o dielo, predmetom ktorej bola demontáž pôvodného komína a otvoreného krbu, dodávka a montáž nového komína, dodávku krbovej vložky, dodávka materiálu na krbovú obstavbu, teplovzdušné rozvody a povrchovú úpravu (okrem keramických kachlíc), montáž kompletného teplovzdušného krbu, vrátane povrchovej úpravy a lepenia keramických kachlíc. V dôsledku, že žalobca zobral žalobu späť vo výške 60 € a v tejto časti súd uznesením zo dňa 08.10.2011 zastavil a predmetom konania bol nárok žalobcu na zaplatenie sumy vo výške 5 000 € titulom zaplatenia ceny diela spolu s úrokom z omeškania, náhrady odmeny za vyhotovenie „odborného posudku - znaleckého úkonu č. 2014/22/3 vo výške 100 €, náhrady za keramický materiál použitý pri zhotovení diela vo výške 383 €, náhrady za odmenu za revíziu správu komína vo výške 60 €, v sume 5 543 € spolu s príslušenstvom.

7/ V konaní nebol sporný vznik Zmluvy o dielo medzi stranami, a ani vykonanie prác pre žalobcu. Sporná nebola ani skutočnosť, že žalovaný si dielo v rodinnom dome č. X B. riadne prevzal dňa 18.11.2011, pri jeho odovzdávaní neboli zistené žiadne vady, žalobcovi bola odovzdaná revízia správa - potvrdenie o vykonaní a preskúšaní komína č. 108/2011 zo dňa 17.11.2011, vykonanej revíziou technikom komínov X. B. s uvedením, že komín a dymovod vyhovujú z hľadiska bezpečnej a spoľahlivej prevádzky a bol spísaný Preberací protokol, ktorým objednávateľ (žalobca) zaviazal reklamácie prevzatého diela uplatňovať písomne, spolu s popisom a fotografiou.

8/ Splnenie povinnosti vykonať dielo je jednou zo základných povinností zhotoviteľa. Zhotoviteľ si splní svoju povinnosť vykonať dielo riadnym ukončením diela a odovzdaním diela objednávateľovi v mieste určenom zmluvou, ako aj v čase určenom zmluvou. Žalobca v konaní tvrdil, že žalovaný si túto svoju povinnosť - vykonať dielo bez väd - nesplnil, preto od uzatvorenej zmluvy o dielo odstúpil písomným podaním doručeným žalovanému dňa 28.10.2014 (č.l. 71). Žalovaný toto tvrdenie žalobcu ohľadne vadného vykonania diela sporoval a preto súd prvej inštancie uznesením zo dňa 15.02.2016 č.k. 15C/291/2014-152 ustanovil znalca z odboru energetika, odvetvie tepelná energetika, vykurovanie a vykurovacie zariadenia Ing. Ladislava Bittnera, ktorý znaleckým posudkom č. XX/XXXX vypracovaného dňa 19.08.2016 tvrdenia žalobcu potvrdil, jednoznačne konštatujúc vadnosť vykonaného diela.

9/ Z vykonaného dokazovania mal súd za preukázané, a to najmä zo záverov znaleckého posudku č. XX/XXXX vypracovaného dňa 19.08.2016 znalcom Ing. Ladislavom Bittnerom ktorého vypracovanie nariadil súd, že žalovaným vykonané dielo vykazovalo viaceré závažné nedostatky. Žalovaný so závermi znaleckého posudku č. XX/XXXX nesúhlasil, dal si vypracovať súkromný znalecký posudok č. X/XXXX (vypracovaný znalkyňou Zuzanou Trubačovou), odborné závery znaleckého posudku č. XX/XXXX sa mu však týmto presvedčivo vyvrátiť nepodarilo. S tvrdením znalkyne uvádzanom v závere znaleckého posudku č. X/XXXX, že vady predmetného diela sú zapríčinené nedostatočným pevným základom, ktorého posúdenie (jeho zaťaženia) mal zabezpečiť objednávateľ (žalobca) sa súd nemohol stotožniť, nakoľko za odborné vykonanie diela je zodpovedný výlučne zhotoviteľ a bolo povinnosťou žalovaného minimálne skontrolovať, ak nie zabezpečiť riadny podklad pod krbovú vložku. Tiež nie je správny záver znalkyne, že žalobca ako objednávateľ bol v tomto prípade povinný stavebnému úradu ohlasovať vykonanie predmetného diela ako drobnú stavbu s predložením projektovej dokumentáciu a žiadosťou o vydanie súhlasu na stavbu MZZO v zmysle zákona č. 137/2010 Z.z., nakoľko sú v rozpore s § 139b ods. 15 písm. b) zák. č. 50/1976 Zb., podľa ktorého ohlásenie nie je potrebné pri udržiavacích prácach (bežné udržiavacie práce), ktoré sú opravy a výmena nepodstatných stavebných konštrukcií, najmä vnútorných priečok, omietok, obkladov stien, podláh a dlažby, komínov, okien, dverí a schodištvých zábradlí; toto tvrdenie potvrdil aj príslušný stavebný úrad vo svojom vyjadrení zo dňa 04.12.2017. Jednoznačným dôkazom nebolo vyvrátené ani tvrdenie, že dôvodom extrémne vydutého roštu by bolo dlhodobé

prekurovanie krbovej vložky, táto možnosť bola uvádzaná vo všetkých odborných ako aj znaleckých posudkoch iba ako jedna z odhadovaných možností. Vzhľadom na uvedené sa súd stotožnil so závermi znaleckého posudku č. XX/XXXX Ing. Ladislava Bittnera, ktorý jednoznačne určil, že predmetné dielo zhotovené na základe zmluvy o dielo zo dňa 11.05.2011 vykazovalo závažné nedostatky a bolo vykonané vadne.

10/ Vzhľadom na námietku žalovaného a intervenienta na strane žalovaného ohľadne neplatného odstúpenia od zmluvy o dielo súd prvej inštancie prejudiciálne riešil otázku platnosti odstúpenia od zmluvy o dielo zo dňa 11.05.2011 žalobcom z dôvodu nekvalitne vykonávaného diela. Žalovaný spoločne s intervenientom na strane žalovaného v konaní namietali, že v danej veci nedošlo k platnému odstúpeniu od zmluvy o dielo, nakoľko žalobca neoznámil vady diela včas. Poukázali na tvrdenia žalobcu, že vady diela mali vzniknúť hneď po prevzatí diela avšak tieto vady oznámil až s vyše dvojročným časovým odstupom, čím nebola splnená podmienka bezodkladnosti a vady diela neboli oznámené žalovanému bez zbytočného odkladu. Súčasne namietali, že žalobca pred realizáciou odstúpenia od zmluvy v predchádzajúcom podaní možnosť odstúpenia od zmluvy neuviedol, čo je samo o sebe dôvodom na nesplnenie podmienky možnosti odstúpenia od zmluvy. Nakoľko sa však predmetná vec posudzuje podľa Občianskeho zákonníka, uvádzané dôvody neplatnosti odstúpenia od zmluvy vykladané podľa Obchodného zákonníka sú irelevantné a v zmysle Občianskeho zákonníka bolo odstúpenie žalobcu od zmluvy o dielo v zákonnej lehote dňa 21.10.2014 platné. Žalobca totiž nebol povinný postupovať v zmysle Obchodného zákonníka a zaslať žalovanému uplatnenie reklamácie vád diela písomne včas (§ 436 ods. 3 Obchodného zákonníka) ako uvádza žalovaný a intervenient, ale nakoľko žalobca ako spotrebiteľ uplatnil reklamáciu, a žalovaný absolútne nepostupoval v zmysle § 18 ods.4 zák. č. 250/2007 Z.z a nepoučil ho o jeho právach podľa všeobecného predpisu, na základe rozhodnutia spotrebiteľa, ktoré z týchto práv spotrebiteľ uplatňuje, neurčil spôsob vybavenia reklamácie (§ 2 písm. m)) najneskôr do 3 pracovných dní odo dňa uplatnenia reklamácie a ani do 30 dní (nakoľko sa tu vyžadovalo zložité technické zhodnotenie stavu výrobku alebo služby, odo dňa uplatnenia reklamácie), preto po uplynutí lehoty na vybavenie reklamácie mal žalobca právo od zmluvy odstúpiť.

11/ Takto vymedzenému skutkovému rámcu mal však žalobca prispôbiť aj svoj žalobný návrh. Predovšetkým mal vziať na zreteľ, že ak odstúpil od zmluvy, zaniklo mu vlastnícke právo k predmetu diela a v zmysle § 457 Obč. zák. vznikol medzi ním a žalovaným právny vzťah z bezdôvodného obohatenia synalagmatickej povahy, obsahom ktorého je povinnosť účastníkov vrátiť druhému všetko, čo podľa zmluvy dostal, teda na jednej strane povinnosť žalobcu vrátiť žalovanému predmet diela a na druhej strane povinnosť žalovaného vrátiť mu cenu diela (zo spisu vyplýva, že na základe uzavretej zmluvy o dielo si účastníci poskytli plnenia navzájom a plnenia aj prijali). Za danej situácie je v prípade zrušenia tohto dvojstranného právneho úkonu každý z nich zároveň povinným i oprávneným účastníkom právneho vzťahu zo zodpovednosti za bezdôvodné obohatenie. V dôsledku vzájomnej viazanosti a podmienenosti práv a povinností účastníkov zo zrušenej zmluvy (§ 457 Obč. zák.) je aj procesné uplatnenie a uspokojenie práva jednej zmluvnej strany (na vrátenie ceny diela) viazané na uspokojenie obdobného práva druhej zmluvnej strany (na vrátenie predmetu diela) a že povinnosť jednej z nich plniť je viazaná na rovnakú povinnosť druhej. Žiadna z nich teda nemôže samostatne uplatniť svoje právo na plnenie, poskytnuté podľa zrušenej zmluvy, lebo § 457 Obč. zák. upravuje nielen spôsob, ale aj rozsah vzájomného plnenia. So zreteľom na uvedené sa žalobca v prejednávanej veci mohol domáhať na súde vrátenia svojho plnenia bez toho, aby v žalobe vyjadril podmienenosť tohto plnenia nárokom druhej strany, len ak by sám nebol povinný vrátiť plnenie žalovanému (teda len ak by podľa zrušenej zmluvy plnil výlučne on alebo ak by do vyhlásenia rozsudku splnil svoju povinnosť vrátiť žalovanému jeho plnenie). Zo spisu ale vyplýva, že o tieto prípady v danej veci nešlo. Vzhľadom na to sa žalobca nemohol domáhať samostatného plnenia, ale mal vyššie uvedenú vzájomnosť a podmienenosť práv a povinností účastníkov primerane vyjadriť v petite žaloby. Keďže žalobca v petite žaloby túto vzájomnú viazanosť reštitučných povinností účastníkov nevyjadril a súd bol viazaný jeho žalobným návrhom (§ 216 ods. 1 CSP), nemohla byť jeho žaloba už z tohto dôvodu úspešná. Za daného skutkového stavu nebolo možné vyhovieť žalobe, ktorá nezodpovedala § 457 Obč. zák. a ani prekročiť žalobný návrh a rozhodnúť o vzájomnej povinnosti oboch účastníkov vrátiť si poskytnuté plnenia.

12/ V zmysle ustálenej judikatúry súdov slovenskej republiky, ak je zmluva neplatná alebo bola zrušená, vzniká medzi jej účastníkmi v zmysle § 457 Obč. zák. právny vzťah z bezdôvodného obohatenia synalagmatickej povahy, obsahom ktorého je vzájomná povinnosť účastníkov vrátiť druhému všetko, čo podľa zmluvy dostal. Vzájomná viazanosť plnenia musí byť vyjadrená aj v petite žaloby; ak to tak nie

je, nemôže súd žalobe vyhovieť (viď ZSP 22/2018, rozsudok Najvyššieho súdu Slovenskej republiky č. 3Cdo/115/2008). Žalobca sa mylí, pokiaľ považuje slovné vyjadrenie povinnosti „demontovať a prevziať si materiál“ za také, ktoré zodpovedá vyjadreniu synalagmatického záväzku v zmysle § 457 Obč. zák.; navrhovanou úpravou petítu v zmysle jeho podania z 07.10.2019 žalobca podmienenosť vzájomného vrátenia plnenia nevyjadril.

13/ O nároku na náhradu trov konania rozhodol súd prvej inštancie podľa ust. § 255 ods. 1 v spojení s § 262 ods. 1 CSP a v konaní úspešnému žalovanému priznal nárok na náhradu trov konania v plnom rozsahu.

14/ Uvedený rozsudok napadol včas podaným odvolaním žalobca, v celom rozsahu, domáhajúc sa jeho zrušenia a vrátenia veci súdu prvej inštancie na ďalšie konanie, prípadne zmeny napadnutého rozsudku tak, že odvolací súd žalobe žalobcu vyhovie a prizná mu aj nárok na náhradu trov konania. Žalobca v odvolaní poukazoval na to, že súd prvej inštancie jeho žalobu zamietol výlučne z procesných dôvodov, a to preto, že ním formulovaný žalobný petít podľa súdu nezohľadňoval synalagmatický záväzok medzi stranami sporu v zmysle ust. § 457 Obč. zák., ktorý vznikol ako dôsledok odstúpenia žalobcu od zmluvy o dielo. Závery súdu prvej inštancie v tomto smere označil žalobca za nesprávne a arbitrárne, odporujúce zásade rozumného a spravodlivého usporiadania vecí, odopierajúce žalobcovi spravodlivosť a tiež za prehnane formalistické. Žalobca predovšetkým nesúhlasil s názorom súdu prvej inštancie, že v ním navrhovanom žalobnom petíte nezohľadnil synalagmatickú povahu vzťahu strán sporu, keďže práve z dôvodu synalagmy žalobca petít žaloby upravil. Súd prvej inštancie však túto formuláciu považuje za nedostatočnú v zmysle § 457 Obč. zák., tento svoj názor ale ničím nevysvetľuje, z ktorého dôvodu je tento jeho názor nepreskúmateľný a neobstojí. Žalobca poukazoval na základné právo na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 ústavy, resp. práva podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru, podľa ktorých je súčasťou tohto práva aj právo účastníka konania na dostatočné odôvodnenie súdneho rozhodnutia a na také odôvodnenie, ktoré jasne a zrozumiteľne dáva odpovede na všetky právne a skutkovo relevantné otázky súvisiace s predmetom súdnej ochrany, t.j. s uplatnením nárokov a obranou proti takému uplatneniu. Súd prvej inštancie toto právo žalobcu porušil, žalobca má teda za to, že je naplnený odvolací dôvod v zmysle § 365 ods. 1 písm. b/ CSP, t.j. že súd prvej inštancie nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jemu patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces. Záver súdu prvej inštancie o tom, že žalobca v petíte nezohľadnil synalagmatickú povahu vzťahu strán sporu je podľa žalobcu aj za príliš formalistický, nakoľko formulácia petítu zo strany žalobcu predstavuje dostatočné vymedzenie synalagmy vzťahu strán sporu. Žalobca uviedol, že vykonané dokazovanie preukázalo, že dielo bolo vykonané tak vadne, že jediným riešením je jeho demolácia a kompletná prestavba, t.j. výmena diela za nové, čím z pôvodného diela zostane len stavebný materiál, ktorý bol na jeho realizáciu použitý. Prílišný formalizmus zo strany všeobecných súdov pritom Ústavný súd SR opakovane označil za neprípustný (Nález ÚS SR sp. zn. I.ÚS 139/02 z 26. 2. 2003, nález ÚS SR sp. zn. II. ÚS 154/08 z 24. 9. 2008). Tento formalistický postup súdu rovnako zakladá odvolací dôvod v zmysle § 365 ods. 1 písm. b/ CSP. Záverom žalobca namietol, že považuje za neprípustné, že súd prvej inštancie zamietol jeho žalobu len preto, ak by žalobca nerobil prácu namiesto žalovaného a do petítu žaloby by nedoplnil nárok žalovaného na vydanie všetkého, čo žalobca od žalovaného dostal v rámci realizácie diela podľa Zmluvy o dielo. Žalovanému nič nebránilo počas konania vzájomnou žalobou žiadať o vydanie všetkého čo žalobcovi poskytol. Žalobca mal za to, že od neho nemožno spravodlivo požadovať, aby vyvíjal procesnú aktivitu namiesto žalovaného a uplatňoval v mene žalovaného akékoľvek nároky v totožnom konaní, ako žalovaného žaluje. preto ak by aj v petíte žaloby absentovalo vymedzenie nároku žalovaného zo strany žalobcu, uvedené nemôže predstavovať dôvod na zamietnutie žaloby. Ak je súd opačného názoru, podľa žalobcu ide o nesprávne právne posúdenie veci v zmysle odvolacieho dôvodu podľa § 365 ods. 1 písm. h/ CSP.

15/ Na odvolanie žalobcu sa písomne vyjadril žalovaný, ktorý navrhoval napadnutý rozsudok súdu prvej inštancie ako vecne správny potvrdiť. Žalovaný vo vyjadrení poukazoval na to, že v zmysle uzatvorenej zmluvy o dielo zo dňa 11.5.2011 vykonal dielo, čím bola demontáž pôvodného komína a krbu, ďalej dodávka, výstavba nového krbu s povrchovou úpravou, vrátane krbovej vložky, teplovzdušných rozvodov v podkroví a obývacej izbe, okrem keramických kachlíc, ktoré zakúpil objednávateľ a tiež dodávku a montáž nového komína vrátane revíziej správy. Demontovanie diela, zamurovaného krbu, teplovzdušných rozvodov, demontáž komína a vrátenie diela žalovanému nie je možné, nakoľko by došlo k poškodeniu diela a znehodnoteniu stavebného materiálu, použitého na výstavbu diela. Z tohto dôvodu mal žalobca pristúpiť k peňažnej náhrade, t.j. poskytnúť mu ekonomickú protihodnotu toho, čo nemožno

vrátiť. Občiansky zákonník vychádza zo zásady naturalnej reštitúcie, t.j. navrátenia do pôvodného stavu, čím je určený rozsah reštituovaného plnenia. Rozsah reštitučnej povinnosti je potom vymedzený tak, že musí byť v zásade vrátené to, čo bolo na základe neplatnej zmluvy prijaté. Iba vtedy, ak to nie je dobre možné, musí byť poskytnutá peňažná náhrada, ktorá znamená ekonomickú protihodnotu toho, čo nemožno vydať. Zvážiť je nutné dôsledky tohto vrátenia do predošlého stavu, najmä z hľadiska hospodárnosti. V rozhodnutí R 30/1977 je napr. poukázané na to, že nemá dochádzať k vydaniu predmetu bezdôvodného obohatenia za cenu znehodnotenia, alebo dokonca zničenia vecí, ktoré by inak mohli slúžiť svojmu účelu tam, kde sú tieto veci doposiaľ umiestnené a tiež aby nedochádzalo k ďalším nákladom, ktoré by bolo potrebné vynaložiť na demontáž vrátených vecí. vydanie diela v danom prípade z povahy tohto diela nie je možné; žalobca tak mal pristúpiť k peňažnej náhrade, o ktorej výške sa zhotovením diela obohatil. Žalobca v tomto smere nepredložil žiadny dôkaz, ani žiadny dôkaz nenavrhol vykonať. Súd tak nemohol rozhodovať a posudzovať iný nárok, než ten, ktorý vymedzil žalobca, nemohol tiež posudzovať iné skutkové okolnosti cez iný rozsah dôkazov, ktoré žalobca neuvádzal, nežiadal a nenavrhol dokazovať. Súd prvej inštancie správne dospel k záveru, že navrhovaný petit nepredstavuje synalagmatickosť vzájomných plnení. Žalobca požaduje od žalovaného vrátenie finančných prostriedkov, ale zo strany žalobcu nie je zrejmé, jasné určité zrozumiteľné, aký stavebný materiál má byť žalovanému vrátený. Určitosť plnenia musí byť nezameniteľná s iným predmetom plnenia, tak aby neprišlo k jeho zámene. Žalovaný žiadal priznať mu tiež nárok na náhradu trov odvolacieho konania.

16/ Ďalšie podania vo veci strany sporu nepredložili.

17/ Odvolací súd preskúmal a prejednal vec v rozsahu podaného odvolania v zmysle § 379 a § 380 ods. 1 CSP (t.j. v celom rozsahu), bez nariadenia odvolacieho pojednávania; rozsudok bol odvolacím súdom verejne vyhlásený podľa § 378 ods. 1 a § 219 ods. 3 CSP; odvolací súd dospel k záveru, že odvolanie žalobcu je dôvodné a napadnutý rozsudok súdu prvej inštancie je nutné zmeniť.

18/ Hoci medzi stranami sporu bola dňa 11.5.2011 uzatvorená písomná Zmluva o dielo podľa § 536 a nasl. Obch. zák., nemôžu byť pochybnosti o tom, že predmetná zmluva mala povahu spotrebiteľskej zmluvy, keď žalobca (ako objednávateľ diela) je fyzickou osobou (nepodnikateľom) a žalovaný (ako zhotoviteľ, dodávateľ) je právnickou osobou, ktorá bola povinná v zmysle uzatvorenej zmluvy o dielo vyhotoviť pre žalobcu v žalobcovom rodinnom dome nový krb a komín (§ 52 ods. 1 Obč. zák.). Sporná nebola ani skutočnosť, že žalobca si dielo od žalovaného vo svojom rodinnom dome prevzal dňa 18. 11. 2011; v uzatvorenej Zmluve o dielo v čl. VII poskytol žalovaný na dielo záručnú dobu v trvaní troch rokov, ktorá začne plynúť dňom nasledujúcim po podpísaní preberacieho protokolu (podpísaný dňa 18.11.2011).

19/ Podľa § 18 ods. 4 zákona č. 250/2007 Z.z. o ochrane spotrebiteľa ak spotrebiteľ uplatní reklamáciu, predávajúci alebo ním poverený zamestnanec alebo určená osoba je povinný poučiť spotrebiteľa o jeho právach podľa všeobecného predpisu; na základe rozhodnutia spotrebiteľa, ktoré z týchto práv spotrebiteľ uplatňuje, je povinný určiť spôsob vybavenia reklamácie podľa § 2 písm. m) ihneď, v zložitých prípadoch najneskôr do 3 pracovných dní odo dňa uplatnenia reklamácie, v odôvodnených prípadoch, najmä ak sa vyžaduje zložitý technický zhodnotenie stavu výrobku alebo služby, najneskôr do 30 dní odo dňa uplatnenia reklamácie. Po určení spôsobu vybavenia reklamácie sa reklamácia vybaví ihneď, v odôvodnených prípadoch možno reklamáciu vybaviť aj neskôr; vybavenie reklamácie však nesmie trvať dlhšie ako 30 dní odo dňa uplatnenia reklamácie. Po uplynutí lehoty na vybavenie reklamácie má spotrebiteľ právo od zmluvy odstúpiť alebo má právo na výmenu výrobku za nový výrobok.

20/ Vzhľadom na spotrebiteľskú povahu uzatvorenej zmluvy súd prvej inštancie správne riešil otázku platnosti odstúpenia žalobcu od predmetnej zmluvy, vychádzajúc z ust. § 18 ods. 4 zák. č. 250/2007 Z.z. o ochrane spotrebiteľa, keď v konaní žalobca preukázal, že u žalovaného opakovane písomne reklamoval vady diela (list zo dňa 30.5.2014 - vadné osadenie krbovej vložky, čl. 45 spisu, tiež list zo dňa 24.6.2014 - opakovaná reklamácia vadného osadenia krbovej vložky, čl. 46 spisu), ktoré reklamácie však žalovaný neriešil v zmysle cit. § 18 ods. 4 zák. č. 250/2007 Z.z. (resp. neriešil ich vôbec). Žalobca vzhľadom na pasivitu žalovaného listom zo dňa 21. 10. 2014 (čl. 17 až 19 spisu) využil právo plynúce mu z ust. § 18 ods. 4 cit. zák. , keď od zmluvy o dielo odstúpil.

21/ K aplikácii ust. § 18 ods. 4 zák. č. 250/2007 Z.z. je potrebné uviesť, že právo spotrebiteľa odstúpiť od zmluvy nevzniká bez ďalšieho, ako automatický dôsledok toho, že zhotoviteľ diela nevybavil reklamáciu spotrebiteľa v 30 dňovej lehote. Súd je povinný zaoberať sa povahou tvrdených reklamovaných vád, ich objektívnou existenciou, teda tieto vyhodnotiť a posúdiť, či zo strany objednávateľa došlo k dôvodnému odstúpeniu od zmluvy. Súd prvej inštancie sa existenciou žalobcom tvrdených reklamovaných vád zaoberal, za týmto účelom posudzoval ich vznik aj charakter - opierajúc sa o závery znaleckého posudku č. XX/XXXX vypracovaného Ing. Ladislavom Bittnerom (č.l. 177 a nasl. spisu), ktorý konštatoval viaceré vady diela, a to ako dôsledok neodborného vykonania diela jeho zhotoviteľom.

22/ Žalovaný na závery znaleckého posudku Ing. Bittnera reagoval predložením súkromného znaleckého posudku č. X/XXXX znalkyne Zuzany Trubačovej (č.l. 316 - 354), závery oboch znaleckých posudkov súd prvej inštancie v odôvodnení svojho rozsudku konfrontoval a dospel k názoru, že súkromný znalecký posudok nevyvrátil presvedčivo tie závery, ku ktorým dospel znalec R. Z., totiž že dielo vyhotovené žalovaným trpí existenciou viacerých závažných nedostatkov, keď žalovaný dielo zhotovil s nedostatočnou odbornosťou. V podrobnostiach odvolací súd na toto odôvodnenie napadnutého rozsudku poukazuje (bod 53 odôvodnenia rozsudku súdu prvej inštancie), s ktorými závermi sa odvolací súd stotožňuje. Vzhľadom na vykonaným dokazovaním zistenú objektívnu existenciu žalobcom reklamovaných vád potom žalobca dôvodne využil právo na odstúpenie od zmluvy v zmysle § 18 ods. 4 zák. č. 250/2007 Z.z., keď v konaní neboli produkované presvedčivé dôkazy o tom, že by vadnosť krbu zapríčinil žalobca jeho nesprávnym užívaním.

23/ Súd prvej inštancie následne dospel k názoru, že napriek uvedeným záverom nemožno vyhovieť žalobe žalobcu, nakoľko ním formulovaný žalobný petit nedostatočne reflektuje na synalagmatickú povahu záväzku, vyplývajúceho z právneho vzťahu sporových strán. Dôsledkom vzájomnej viazanosti a podmienenosti práv a povinností strán zrušenej zmluvy (ku ktorej došlo platným odstúpením od zmluvy) v zmysle § 457 Obč. zák., je uspokojenie práva jednej zmluvnej strany (na vrátenie ceny diela), viazané na uspokojenie obdobného práva druhej zmluvnej strany (na vrátenie predmetu diela); povinnosť jednej strany plniť je viazaná na rovnakú povinnosť druhej strany. Žiadna z nich nemôže samostatne uplatniť svoje právo na plnenie. Žalobca sa tak nemohol v prejednávanej právnej veci domáhať na súde vrátenia svojho plnenia bez toho, aby v žalobe nevyjadril podmienenosť tohto plnenia nárokom druhej zmluvnej strany. Podľa názoru súdu prvej inštancie uvedenú vzájomnosť a podmienenosť práv a povinností žalobca v ním navrhovanom žalobcom petite nevyjadril, resp. nevyjadril dostatočne, tak, aby jeho žalobe mohlo byť - s ohľadom na synalagmatickú povahu záväzku - vyhovené.

24/ Odvolací súd tento názor so súdom prvej inštancie nezdieľa. Niet pochyb, že v danom prípade vrátenie plnenia zo zrušenej zmluvy je každá zo strán oprávnená požadovať od druhej strany len vtedy, ak už sama vrátila alebo súčasne s uplatnením práva vracia či ponúka vrátenie všetkého, čo sama podľa tejto zmluvy prijala. Vzájomná viazanosť reštitučnej povinnosti strán musí byť vyjadrená vo výroku rozhodnutia. Pokiaľ žalobný návrh takto formulovaný nie je, nemôže byť žalobca v konaní úspešný.

25/ Zo žalobcom upraveného žalobného návrhu je podľa odvolacieho súdu nepochybné, že žalobca sám je pripravený vrátiť žalovanému všetko, čo podľa zrušenej zmluvy o dielo prijal: oproti ním uplatneného zaplata sumy 5.543 € s príslušenstvom žalobca žiada a súhlasí s demontážou a prevzatím diela žalovaným; žalobca teda nielen požaduje vrátenie ceny, ale sám súhlasí aj s protiplnením v prospech žalovaného. Vymedzenie práv a povinností vo výroku rozsudku musí byť natoľko presné a jednoznačné, aby na základe súdneho rozhodnutia mohol byť nariadený a uskutočnený výkon rozhodnutia. Demontáž diela v danom prípade predstavuje demontáž (a prevzatie) materiálu, použitého žalovaným na vybudovanie krbu a komína, a to v zmysle a v rozsahu uzatvorenej písomnej zmluvy o dielo. Z jej obsahu vyplýva, že tento materiál - s výnimkou keramických kachlíc (ktoré jediné mal zabezpečiť žalobca) - mal zabezpečiť výlučne žalovaný (čl. II bod 1 zmluvy). Rozsah žalovaným použitého materiálu, ktorého demontáž a vydanie podlieha vzájomnej povinnosti žalobcu, by tak nemal byť podľa názoru odvolacieho súdu sporný. Z tohto dôvodu dospel odvolací súd k záveru, že žalobcom navrhovaný žalobný petit predstavuje dostatočne určitý a zrozumiteľný základ pre vyjadrenie vzájomnej podmienenosti práv a povinností strán sporu, vyplývajúcich zo zrušenej zmluvy o dielo, a preto tiež považoval za naplnenú podmienku vyjadrenia podmienenosti vzájomných plnení v žalobnom návrhu v prejednávanej veci.

26/ Odvolací súd majúci za to, že súd prvej inštancie svoje rozhodnutie založil na nesprávnom právnom posúdení otázky o naplnení požiadavky vyjadrenia synalagmatickej povahy vzájomného záväzkového

vzťahu strán sporu v uplatnenom žalobnom návrhu napadnutý rozsudok súdu prvej inštancie vo veci samej zmenil podľa § 388 CSP, tak, ako je uvedené vo výroku tohto rozsudku.

27/ Odvolací súd zároveň podľa § 396 ods. 1, ods. 2 v spojení s § 255 ods. 1, § 262 ods. 1 CSP žalobcovi ako strane úspešnej v spore priznal nárok na náhradu trov ako prvoinštančného tak aj odvolacieho konania v plnom rozsahu. O výške náhrady trov konania rozhodne súd prvej inštancie samostatným uznesením po právoplatnosti rozhodnutia (§ 262 ods. 2 CSP).

28/ Toto rozhodnutie bolo prijaté senátom Krajského súdu v Bratislave pomerom hlasov 3 : 0 (§ 3 ods. 9 zák. č. 757/2004 Z. z. o súdoch a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších zákonov, § 393 ods. 2 CSP).

Poučenie:

Proti tomuto rozhodnutiu odvolanie nie je prípustné.

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 CSP).

Dovolanie je prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu vo veci samej alebo ktorým sa konanie končí, ak

a/ sa rozhodlo vo veci, ktorá nepatrí do právomoci súdov,

b/ ten, kto v konaní vystupoval ako strana, nemal procesnú subjektivitu,

c/ strana nemala spôsobilosť samostatne konať pred súdom v plnom rozsahu a nekonal za ňu zákonný zástupca alebo procesný opatrovník,

d/ v tej istej veci sa už prv právoplatne rozhodlo alebo v tej istej veci sa už prv začalo konanie,

e/ rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd, alebo

f/ súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces.

Dovolanie je prípustné proti rozhodnutiu odvolacieho súdu, ktorým sa potvrdilo alebo zmenilo rozhodnutie súdu prvej inštancie, ak rozhodnutie odvolacieho súdu záviselo od vyriešenia právnej otázky,

a/ pri riešení ktorej sa odvolací súd odklonil od ustálenej rozhodovacej praxe dovolacieho súdu,

b/ ktorá v rozhodovacej praxi dovolacieho súdu ešte nebola vyriešená alebo

c/ je dovolacím súdom rozhodovaná rozdielne (§ 421 ods. 1 CSP).

Dovolanie podľa § 421 ods. 1 nie je prípustné, ak

a/ napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení neprevyšuje desaťnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada,

b/ napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení v sporoch s ochranou slabšej strany neprevyšuje dvojnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada,

c/ je predmetom dovolacieho konania len príslušenstvo pohľadávky a výška príslušenstva v čase začatia dovolacieho konania neprevyšuje sumu podľa písmen a/ a b/ (§ 422 ods.1 CSP).

Dovolanie môže podať strana, v ktorej neprospech bolo rozhodnutie vydané (§ 424 CSP).

Dovolanie sa podáva v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii (§ 427 ods.1 prvá veta CSP).

Dovolanie je podané včas aj vtedy, ak bolo v lehote podané na príslušnom odvolacom alebo dovolacom súde (§ 427 ods.2 CSP).

Dovolaťel musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom (§ 429 ods. 1 CSP).

Povinnosť podľa odseku 1 neplatí, ak je

a/ dovolateľom fyzická osoba, ktorá má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,

b/ dovolateľom právnická osoba a jej zamestnanec alebo člen, ktorý za ňu koná, má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,

c/ dovolateľ v sporoch s ochranou slabšej strany podľa druhej hlavy tretej časti tohto zákona zastúpený osobou založenou alebo zriadenou na ochranu spotrebiteľa, osobou oprávnenou na zastupovanie podľa predpisov o rovnakom zaobchádzaní a o ochrane pred diskrimináciou alebo odborovou organizáciou a ak ich zamestnanec alebo člen, ktorý za ne koná, má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa (§ 429 ods.2 CSP).

Dovolanie prípustné podľa § 420 možno odôvodniť iba tým, že v konaní došlo k vade uvedenej v tomto ustanovení (§ 431 ods.1 CSP).

Dovolací dôvod sa vymedzí tak, že dovolateľ uvedie, v čom spočíva táto vada (§ 431 ods.2 CSP).
Dovolanie prípustné podľa § 421 možno odôvodniť iba tým, že rozhodnutie spočíva v nesprávnom právnom posúdení veci (§ 432 ods. 1 CSP).
Dovolací dôvod sa vymedzí tak, že dovolateľ uvedie právne posúdenie veci, ktoré pokladá za nesprávne, a uvedie, v čom spočíva nesprávnosť tohto právneho posúdenia (§ 432 ods.2 CSP).